

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

חגיגה דף ח.

הרוצה להביא חגיגה ממעשר צריך שיטפול, האם יכול לטפול באופנים דלהלן?

לחזקיה	לטפול בהמה לבהמה ¹	לטפול מעות למעות ²
	טופל ³	אין טופל
לר' יוחנן, לרב חסדא (עמוד ב')	אין טופל ⁴	טופל
לרב ששת (עמוד ב')	טופל	טופל ⁵

האם מותר לאדם לצאת ידי חובת חגיגה ושלמי שמחה במעות מעשר שני או במעשר בהמה?

ביום הראשון	חגיגה	במעות מעשר שני	במעשר בהמה
		לבית שמאי: אסור לבית הלל: מותר	אסור ⁶
	שלמי שמחה	מותר	אסור
בשאר ימי החג		מותר	מותר

חגיגה דף ח:

מי שיש לו בני בית או שיש לו נכסים כדלהלן מה יביא בקרבנות הרגל?

אוכלים מרובים ונכסים מועטים	עולות	שלמים
	מביא מעט - דהיינו במעה כסף	מביא הרבה ⁷
נכסים מרובים ואוכלים מועטים	מביא הרבה	מביא מעט
אוכלים מועטים ונכסים מועטים	מביא מעט - דהיינו במעה כסף	מביא מעט - בשתי כסף
נכסים מרובים ואוכלים מרובים	מביא הרבה	מביא הרבה

¹ פיי, מצרף את הבהמה שלוקח ממעות מעשר שני לבהמה אחרת שכבר לקח אותה ממעות חולין.

² פיי, לצרף מעות מעשר עם מעות חולין כדי לקנות בהמה לחגיגה.

³ דהיינו שלפחות בהמה אחת ממה שלוקח צריך שתהיה ממעות חולין, ואם היא לא מספיקה לו (כגון שבני ביתו מרובין) לוקח עוד בהמה ממעות מעשר. אבל לא יכול לצרף מעות מעשר למעות חולין כדי לקנות בהמה גדולה. וטעמו דאם קנה בהמה אחת מחולין אף שכל שאר הבהמות גם להם יש שם חגיגה, מ"מ כבר יצא בבהמה שקנה מן החולין.

⁴ דכיון שכל קרבן וקרבן שמביא לשם חגיגה - שם חגיגה עליו, א"כ לא יכול להביא קרבן זה שחייב בו כולו ממעות מעשר, ורק אם מערב מעות מעשר עם חולין (ובאופן שיש שיעור של ב' מעות לפחות מהחולין - שזה עיקר שיעור חובתו) יוכל להביא ואפ"י בבהמה הראשונה. וע' בתוסי' (בד"ה טופליון), שביארו את מחלוקתם האם חולק אדם חובתו לשתי בהמות.

⁵ וסובר רב ששת כברייתא השניה שאומרת "אכילה ראשונה מן החולין ומכאן ואילך מן המעשר" ולא כמו שפירשנו לעיל שצריך שהבהמה הנאכלת ראשונה בשלמי חגיגה תהיה כולה מן החולין, אלא מפרשה ששיעור דמי אכילה ראשונה יהיה כולו מן החולין, והיינו שתי מעות כסף שהוא השיעור של אכילה ראשונה - הם צריכים שיבואו מן החולין, אבל אפשר לטפול בין בהמה לבהמה ובין מעות למעות.

⁶ וביאר רב אשי דהטעם שאסור בכל ענין להביא נמעשר בהמה ביו"ט, הוא דשמה יבוא לעשר ביו"ט. ואסור לעשר ביו"ט משום שכשמעשר חובט בבהמה העשירית במקל עם צבע אדום - ואסור לצבוע ביו"ט.

⁷ ומקשה הגמ' הא יש לו רק נכסים מועטים, ומתרצת שמביא את התוספת עיני מעות מעשר שני.

הוכן עיי כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

חגיגה דף ח:

הפריש עשר בהמות לחגיגתו הקריב חמש ביו"ט ראשון האם חוזר ומקריב חמש ביום שני?

בליכא שהות ביום או שאין לו אוכלים	באיכא שהות ביום ויש לו אוכלים	
מותר ²	אסור ¹	הפרישם בסתם לשלמי חגיגה
מותר	מותר ³	פירש להקריב כולם ביום ראשון

הפריש עשר בהמות לחגיגתו הקריב חמש ביו"ט ראשון האם חוזר ומקריב חמש ביו"ט אחרון, לפירוש רבינו חננאל? [תוד"ה חוזר].

בליכא שהות ביום או שאין לו אוכלים	באיכא שהות ביום ויש לו אוכלים	
מותר ⁵	אסור ⁴	הפרישם בסתם לשלמי חגיגה
מותר	מותר ⁶	פירש להקריב כולם ביום ראשון

¹ ומשום איסור "בל תוסיף" דכיון שהפרישם בסתם יש לחוש שמא כוונתו מתחילה להקריבם בתורת חגיגה ביום השני.

² באופן זה י"ל דמה שלא הקריבם הוא מחמת הסבות הללו שלא היה שהות ביום או שלא היה לו מי שיאכל, ולא מחמת שרוצה להקריבם בתורת חגיגה ביום השני, ואין כאן "בל תוסיף" אלא תשלומין ליום הראשון.

³ כיון שפירש להקריבם ביום ראשון ודאי לא היתה כוונתו להקריבם ביום השני משום שרוצה להוסיף ולחגוג את יום שני בפני עצמו, אלא משום תשלומי הראשון.

⁴ דכיון שיש לו שהות ביום ויש לו אוכלים ולא שחטן הרי ששייר אותם ונעשו כנדרים ונדבות שלא מחמת יו"ט - שאין קרבין ביו"ט.

⁵ באופן זה י"ל דמה שלא הקריבם הוא מחמת הסבות הללו שלא היה שהות ביום או שלא היה לו מי שיאכל, ואי"כ אינם נעשים כנדרים ונדבות, אלא הם קרבים מדין קרבן חגיגה שקרב גם ביו"ט.

⁶ כיון שפירש להקריבם ביום ראשון ודאי לא היתה כוונתו לעשות אותם שיריים ושיהיה להם דין נדרים ונדבות, והרי שנשאר דינם של קרבנות חובה הקרבים ביו"ט.